

Obsahem přednášky byla etnomuzikologie, což je věda zkoumající roli hudby ve společnosti. Nemluvilo se tedy o hudbě jako o vlnění, ale o jejím kulturním a sociálním aspektu – o vztahu mezi lidmi, kteří jí produkují a poslouchají, jak nám může pomáhat při socializaci, být součástí naší (nejen) národní identity a v neposlední řadě jsme se dotkli i tématu hudby jako komodity.

Kulturního a sociálního aspektu hudby jsem si mohl všimnout již od raného dětství, jelikož jsem součástí křesťanské rodiny. Každou neděli jsem tedy na náboženském shromáždění byl veden k vnímání hudby ne jako vlnění, akordů a tónů, ale jakožto prostředku spojení se s Bohem. Hudebníci za hraní nedostávali žádné peníze, kapela byla složena z dobrovolníků, kteří hráli, protože k tomu byli „duchovně povoláni“. Když jsem pak ve škole při hudební výchově sledoval a poslouchal videoklipy různých písňů jako je pop, rock, jazz... byl jsem ohromen. Velmi citlivě jsem vnímal, že je tato hudba odlišná. Jak je možné, že popová zpěváci dělají na pódiu takové divadlo? Proč na těch koncertech lidé tak nadšeně tleskají? Toto byl pro mě jeden z prvních kulturních šoků.

Většinu života se pohybuji spíše v oblasti křesťanské hudby. I v rámci křesťanské hudby jsem ale mohl pozorovat hodně rozdílů v chování lidí. Pocházím z Apoštolské církve, která se řadí mezi charismatičtější církve. Lidé při chválách stojí, často se zavřenýma očima, čímž vyjadřují úctu Bohu, někteří radostně skáčou a jásají. Slova chvalozpěvů jsou psána tak, aby utužovala křesťanský kolektiv, což je chápáno i jako význam této hudby – zpěv je duchovní boj, kdy se křesťanský lid sjednotí. Před pár měsíci jsem začal navštěvovat shromáždění v Křesťanských sborech. Lidé zpívají v sedě, zpěv se nese spíše v komornějším duchu, protože je zde hudba vnímána spíše jako možnost individuálního ztišení se před Bohem.

Při poslechu přednášky se mi všechny tyto vzpomínky znovu vybavily, a to právě v kontextu etnomuzikologie. Uvědomil jsem si, že díky mému křesťanskému základu jsem v podstatě při každém poslechu „světských“ písňů zkoumal kulturní a sociální aspekty hudby, což jsem si předtím vlastně nikdy neuvědomil. Díky přednášce jsem si mohl ucelit a dát do trochu jiného kontextu moje zkušenosti jednak s chováním lidí při zpěvu na bohoslužbách, tak při vztahu producentů hudby a jejich posluchačů. Jsem také rád, že se na závěr mluvilo i o hudbě jako komoditě, jelikož to je právě téma, které se velmi křesťanské hudby dotýká – zatímco běžná hudba je z velké části zaměřena na zisk, u křesťanské hudby o zisk nejde, z čehož vyplývají časté problémy. Křesťanské hudebníky často nemůže hudba živit, protože jí dělají pro chválu Boha – kvůli tomu jí ale ani nemohou věnovat tolik času, a pak tomu bohužel často odpovídá i kvalita této hudby. Na druhé straně vůči tomuto stojí třeba talentové hudební soutěže jako The Voice, které nejsou o hudbě, ale o příběhu, show a samozřejmě vydělání peněz.

Z přednášky si odnáším nový pohled na etnomuzikologická témata jako sociální a kulturní aspekty hudby. Přednáška mi například díky zmiňovanému vztahu tvůrců punk hudby pomohla pochopit, proč někteří lidé při chvalozpěvech jásají, skáčou, tančí nebo třeba padají na kolena. Také jsem si mohl potvrdit svoje myšlenky a názory na hudbu jako součást křesťanské identity. Mnohé hudební ukázky mě pobavily, mnohé pomohly se soustředit na určitý kulturní/sociální aspekt hudby – například tichá „skladba“ 4“ 33‘ (neexistuje absolutní ticho) nebo katayak (hudba jako součást národní identity).